

KAIP RENOVUOTI GYVENAMĄJĄ VIENBUTĮ NAMĄ NORINT ĮGYVENDINTI B ENERGINIO NAUDINGUMO KLASĖS REIKALAVIMUS

Įvadas

Šias rekomendacijas parengė Lietuvos statybininkų asociacija.

Rekomendacijos skirtos namų savininkams (užsakovams), svarstantiems galimybes renovuoti gyvenamąjį namą siekiant įgyvendinti B energinio naudingumo klasės reikalavimus, taip pat statybos rangovams, besirengiantiems įgyvendinti tokius projektus.

Nuo ko pradėti?

Pirmiausia reikia žinoti esamą energinį naudingumą kuo tiksliau ir kiek galima detaliau.

Tam būtina susirasti darbo brėžinius („Taip pastatyta“), medžiagų ir produktų sertifikatus, eksploatacinių savybių ar atitikties deklaracijas, taip pat ir visų remontų ar rekonstrukcijų, kurie vyko jau eksploatuojant pastatą. Jei turite tik kadastrinių matavimų brėžinius – misija nėra neįmanoma, bet uždaviniai žymiai sunkesni ir kainuos gerokai daugiau.

Taip pasirengus reikėtų ieškoti atestuoto pastatų energinio naudingumo eksperto, kuris galėtų įvertinti jūsų pastatą, pateiktus dokumentus ir parengti pastatų energinio naudingumo sertifikatą pagal esamą pastatą būklę.

Ekspertų vardus, pavardes ir kontaktus skelbia SPSC [skyriuje Registrai, temoje Specialistai](#). Ekspertai, kurių kontaktai neskelbiami, sertifikavimo veiklos nevykdo, o atestatą įgijo kitais tikslais.

Sertifikato dalyje *Metinės rodiklių vertės vienam kvadratiniam metrui pastato (jo dalies) šildomo ploto* matysite jūsų pastato daug rodiklių, palygintų su norminėmis tokio vertėmis. Jums pageidaujant, pastatų energinio naudingumo ekspertas pateiks suprantamesnes rekomendacijas, į kokių pastato energinio naudingumo savybių gerinimą verta investuoti. Ekspertas netgi gali paruošti prognozuojamą sertifikatą su pagerintomis (pagal planus) pastato savybėmis.

Valstybės paramos galimybės

Pastatų renovacija dažniausiai remiama Lietuvos arba Europos Sąjungos fondų lėšomis.

Rėmimo programos skelbiamos [APVA](#) tinklapyje.

Finansavimo taisyklės dažniausiai reikalauja pastatų energinio sertifikato prieš renovaciją ir po renovacijos. Kartais nustatomi reikalavimai energijos sutaupymui arba finansavimo procentas (dalis).

Kas yra svarbu planuojant investicijas?

Svarbu tiksliai planuoti investicijas į pastato savybių pagerinimą pagal laukiamus rezultatus. Čia svarbu ne vien pagerinti pastato energinį naudingumą, bet pagerinti ir kitas pastato savybes kaip ilgaamžiškumą, naudotojų komfortą, pastato vertę.

Pvz.: planuojate pakeiti langus iš rekomendacijų aišku, kad tai bus pakankama priemonė B klasei pasiekti. Tačiau montuojant langus į tą pačią, nelabai teisingą senųjų vietą, visiškai nespręsite šilumos tiltelių problemos, o ilgai naudojant pastatą jie pamažu „valgys“ jūsų investicijas. Tad keičiant langus būtina „keisti“ ir esamų šilumos tiltelių įtaką.

Pvz.: gerinant atitvarų šiluminės savybes (varžą ir inertiškumą), mažinate ir pastato perkaitimo galimybes, tai yra karščių metų ne tik taupysite energiją, bet daugiau laiko mėgausitės vėsa.

Geriausia pasitarti sus specialistais, nes daugeliu atveju geriau atsiperka tik kompleksinės investicijos, o daugeliu atveju neekonomiška apsiriboti B klasės savybėmis!

Projektavimas ir statybos darbai

Būtiną darbo projektą, norint pasiekti užsibrėžtą efektyvumą. Kaip minėta pavyzdyje, net langų sumontavimo vieta turi nemažai įtakos efektyvumui, todėl naivu tikėtis, kad bendra tvarka atrinktas atsitiktinis rangovas pritaikys savo statybos taisykles jūsų pastato subtilybėms. Kita vertus, siekiant B klasės visi sprendimai, mazgai ir medžiagos gan įprasti ir rinkai dažnai siūlys jau efektyvesnius ir skirtus aukštesnėms klasėms.

Pastato energinio naudingumo sertifikavimas

Dėl sertifikato verta kreiptis į tą patį ekspertą, kuris išdavė sertifikatą prieš renovaciją. Kainuos pigiau ir procesas bus spartesnis.

B klasei sandarumo natūrinis matavimas neprivalomas. Jį verta atlikti, nes parodo darbų kokybę, deja toks bandymas neuri prasmės, jei buvo renovuota tik dalis atitvarų, nekeisti langai.

Reikalavimai pastato neerginiam naudingumui

Reikalavimus, projektavimo ir sertifikavimo tvarką nustato statybos techninis reglamentas [STR 2.01.02:2016 Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas](#) .

Pastato energinio naudingumo rodikliai:

1. **Pastato atitvarų savitieji šilumos nuostoliai.**
 2. **Šiluminės energijos sąnaudos pastatui šildyti.**
 3. **Pastato sandarumas.**
 4. **Mechaninio vėdinimo su rekuperacija sistemos techniniai rodikliai** (jei tokia yra, neprivaloma).
 5. **Pastato pertvarų ir tarpaukštinių perdangų šiluminės savybės.**
 6. **Pastato energijos vartojimo efektyvumo rodiklis C_1** (apibūdinantis energijos vartojimo efektyvumą pastatui šildyti, vėsinti ir patalpų apšvietimui).
 7. **Pastato energijos vartojimo efektyvumo rodiklis C_2** (apibūdinantis karšto vandens ruošimo sistemos energijos vartojimo efektyvumą).
 8. **Pastate sunaudojamos energijos dalis iš atsinaujinančių išteklių** (neprivaloma, bet gerina efektyvumą).
-